Österreichischer Esperantist)

ficiala organo de Int. Esperanto-Muzeo kaj Aŭstria Esperanto-Asocio

pebla ankaŭ en partpagoj (½ j. ŝ 2.35), aliaj landoj sv. fr. 3.75; ponumere 45 g (1 resp. kup.).

Aperas la 5. de ĉiu monato. Leteradreso: Wien, I., Neue Burg (Tel. R-27-803). Manuskriptojn ni nur resendas kun reafranko. Poŝtŝparkaso-konto D-123.826.

Ne ĝustatempa malmendo de nia gazeto devigas al plupago de la jarkotizo por la sekvonta jaro.

ro 11 (136)

Korneuburg ĉe Wien, la 5. novembro 1936.

13. jaro

Olimpiaj ludoj en Berlin.

ĉar mi ne pensis, trovi alian E.-lingvan

aferon. Jes, mi pravis, sed ĉe alveno de

Atinginte la limstacion Passau ni vidis afisojn "Bonvenon en Germanlando", de flagoj de diversaj nacioj flirtis, motivoj portis sur unu flanko la mpian emblemon "la kvin ringoj" kaj la alia la germanŝtatan. Afable nin la germanaj doganoficistoj kaj

de ni atingis kun nur unu do en Leipzig la metropolon lin. Je nia granda ĝojo nin ptis sur la atendejo muzikistaro, ista ĥoro kaj amasego da homoj, rili — honoron kaj dankon al kelkdeko da karaj gesami-

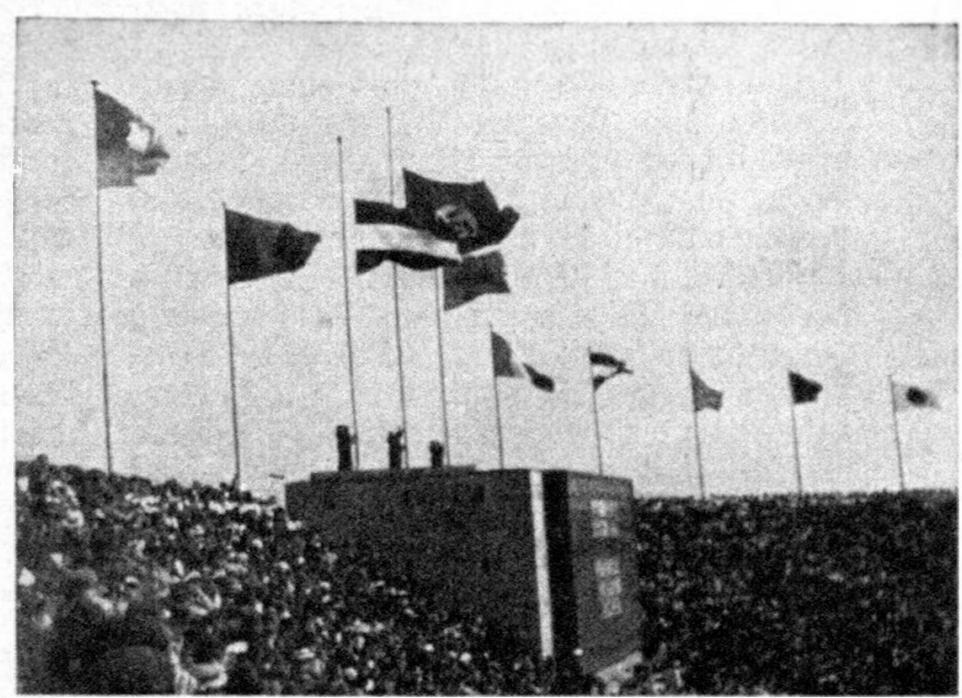
mi ekestiĝis la demando: "Ĉu as Olimpiado aŭ Esperantopreso en Berlin?" Ni povis konmel, ke ambaŭ aferoj trovis sian
m. Niaj amikoj zorge preparis
maskalan kunvenon je nia honoro.
Mis gastoj el 8 landoj, inter ili
manoj el Estonujo kaj Svedujo;
marolado farita de aŭstriano pri
Viena E.-Kongreso kvazaŭ igis
Berlin-an kunvenon Antaŭkonso al la 28-a. En frata interbabini longe kunestis ĝis post
mokto.

germanaj amikoj, kiuj malgraŭ kelkaj acilaĵoj tamen inde aranĝis ĉi tiun venon kun pli ol 70 personoj.

isperanto en la Olimpiado: Niaj gernaj s-anoj faris regulan deĵoron en la
cidomo, atendis la alilandajn samideojn kaj helpis ilin en la prizorgo de la
cijaferoj. En la Olimpiada Ekspozicio
vidis la konatan folion kun la oplimpiapoŝtmarkoj de Amsterdam el 1928,
onita de Nederlanda E.-Societo "La
onto estas nia" sub la aŭspicioj de UEA,
kiu oni povis legi en Esperanto kaj en
aliaj lingvoj "Esperanto estas la
ostreketo inter la popoloj". Minutojn
restis emociite antaŭ tiu ĉi dokumento,

nia japana s-anino Toyoda unu el la junaj Cesperantistoj ŝin gvidis al la por-loĝeja se oficejo kaj kompreneble ili parolis en Esp.

— Multaj funkciuloj klopodis helpi nian s-aninon. "Sinjoro D., mi miras kiel bone fu

La naciaj flagoj de la venkintoj supreniĝas; sur mia bildo la austria kaj germana

vi scipovas paroli la japanan lingvon", aŭdigis sin iu germana sinjoro. Li ne sciis, ke nur Esperanto ebligis al ili la interkompreniĝon. Kompreneble sekvis propagandparolado pri nia afero al la germanaj sinjoroj.

Cu tiu ĉi travivaĵo ne klare montris la taŭgecon de nia interpopola komunikilo?

Unu dimanĉon oni atente zorgis pri karavano de la svedaj esperantistoj (48 sub gvidado de s-ano Malmgren). Kun la E-flago ni traveturis la urbon. Bonege parolanta sveda interpretisto klarigis al niaj svedaj s-anoj la vidindaĵojn, sed, se ili deziris informiĝi pri pli interesaj aferoj, ni klarigis tiujn al ili en Esperanto.

Kion prezentis la Olimpiaj Ludoj al la publiko? Ĉu estas necese paroli pri tio? Ĉiu aranĝo kaj la bonegaj kvalitoj de la sportuloj ravigis nin. Sed unika estis la organizo, ĝin oni povas kvazaŭ nomi monopolo de la germanoj! Sur la stratoj funkciis laŭtparoliloj, ni povis sekvi la

sportludojn ankaŭ per televidiloj (aparatoj, per kiuj oni povis vidi kaj aŭdi la malproksime okazantajn sportludojn). Per tiuj aparatoj, kvankam ĉi tiu invento nur estas en komenca stato, ni bone vidis bildojn en alteco de 1 m 20 cm, kiuj respeguligis sufiĉe klare la vivon en Stadiono, dume la radio-parolisto klarigis ĉiun movon de la sportuloj. La parolisto diris: "Tiu ĉi invento servu al la tuta popolo, ne nur al la 10.000 riĉuloj."

Grandioza germana ekspozicio nin gvidis tra pasinteco, nuntempo kaj estonto de altkvalita popolo. Speciale interesa estis la parto, kiu traktas pri "Forto per gojo", organizo, kiu celas havigi diversmaniere belan libertempon al la laboranta homo.

Nun ankoraŭ grava informo, por forigi malverajn dirojn pri Esperanto en Germanlando!

Kiel vi scias, la 15. de julio ĉiuj Eorganizoj ĉesis funkcii! Sed laŭ cirkulero
de la iama prezidanto de Germana E.Asocio la uzado de Esperanto skribe kaj
buŝe estas permesata, same kiel la portado de la "neŭtrala" E.-insigno. Tiuj,
kiuj ricevis informon pri alia stato de la
afero, estas petataj skribi detale kun aldono
de la fonto, kion ili aŭdis, al s-anino
Martha Mölke, Berlin, W 35, Potsdamerstraße 119, Domo B. F-ino Mölke ankaŭ
plue funkcias kiel sekretariino de IALA kaj
deziras daŭrigi la rilatojn koncerne la
interŝanĝadon de infanoj.

W. Rentmeister.

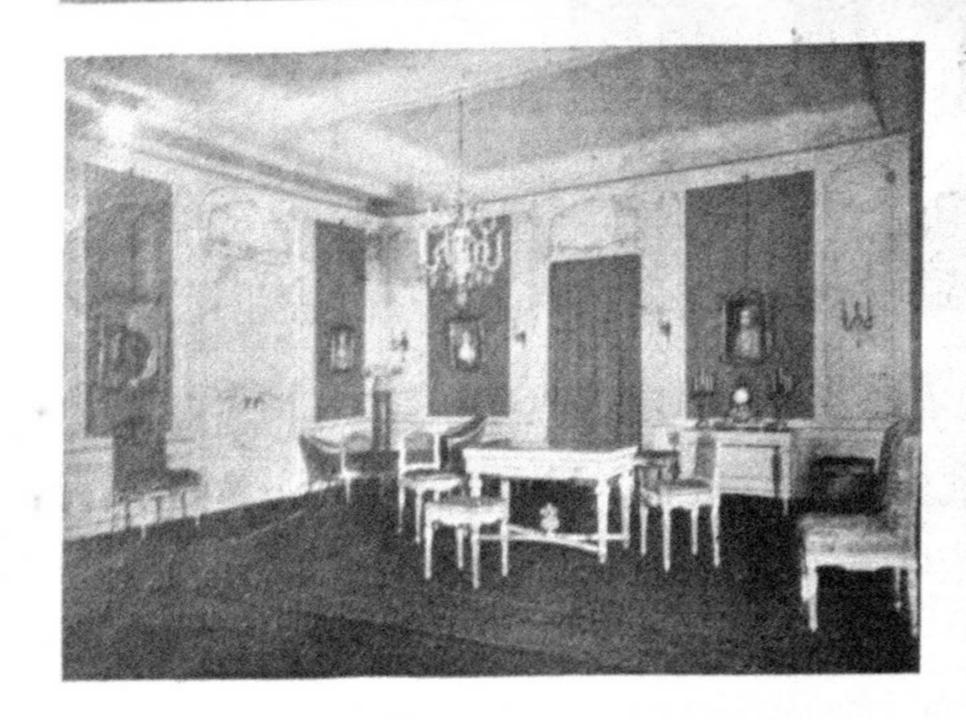
Internacia Konferenco pri enkonduko de Esperanto en la lernejojn kaj la praktikon.

Paris, 14.—17. majo 1937

decido de Komitato de UEA en Wien en la kadro de Internacia Ekspozicio. La organiza komitato konsistas el:

Prez.: André Baudet, prez de Komerca Cambro en Paris, Ĝenerala Komisaro por Francujo ĉe Internacia Ekspozicio
en Bruxelles, vicprez. de SFPE. Vicprez.: Generalo L. Bastien, prez. de IEL, vicprez. de SFPE; E. Archdeacon,
prez. de SFPE; J. Couteaux, ĝen. sekr. de SFPE, komitatano de IEL. Ĝen. sekr.: P. Petit, konst. sekr. de SFPE, komit. de IEL.

Vasisto: C. Rousseau, ĉefdel. de IEL por Francujo. 5 komisionoj jam eklaboris.

≺ Salono el la epoko de Louis XVI.

Empiro stila ĉambro →

Bundesmobiliendepot Wien.

Inter la multaj kolektoj en Aŭstrio unu el la plej belaj kaj interesaj vere estas la kolekto de ne plu uzataj mebloj el iamaj kortegaj apartamentoj — la tiel nomata, Hofmobiliendepot" en Wien, VII., Mariahilferstraße No. 88. — Bedaŭrinde ĉi tiu riĉa kolekto ne estas sufiĉe konata, eĉ ne al multaj Vienanoj. Ni rekomendas la viziton al ĉiuj! (Enirprezo nur 50 groŝojn!)

La kolekto estas dispartigita en tri grandaj haloj, kies unuopa estas 75 metrojn longa kaj 10 metrojn larĝa. — La unua halo enhavas la barokan, rokokan kaj jozef-epokan meblo-artverkojn, la dua la empirstilajn ejojn kaj la tri a "Biedermeier"-kolekton.

Jam en la atendejo aparta animstato kaptas nin kaj same, kiam ni eniras la unuan halon. La nobla lukso kaj la kolorbrilo, la briletantaj kristallustroj, la orumitaj lignoskulptitaj paneloj aŭ tapetoj el belkoloraj damaskoj kaj brokatoj elsorcas al ni emociigan bildon pri la tuto.

En la unua halo regas la nobla meblomodo el Schloßhof, la iama somerrezidejo kaj ripozejo de princo Eugen de Savojo. Post lia morto Schloßhof kaj la najbara Niederweiden fariĝis posedaĵo de Maria Theresia, kiu ilin instaligis "moderne", nome laŭ la estetika sento de Louis XVI.

La barokaj mebloj klare montras la mentalecon de la skolo de majstro Hildebrandt, konstruinto de Belvedere en Vieno, sed tiuj el la epoko de Maria Theresia surhavas ege delikatajn ornamaĵojn kaj estas ankaŭ pro tio de speciala ĉarmo, ĉar

ili malgraŭ sia klasicista formesprimo (Louis XVI) ankoraŭ enhavas aludojn al rokoko.

Jen surprizas belega salono el nuksligno, riĉe skulptita; dormoĉambro kun kurtena lito, riĉe surpresita kun persaj florornamentoj, krome mandesegnitaj tapetoj kun memaj aziaj motivoj. Alia baroka salono estas aranĝita el meblaro de iama spegulsalono kaj enhavas "tablo-kegloludejon" iomete pli grandan ol la nuntempa infanludilo.

Jam ekster la halo porvirina dormcambro kun flavsilka kurtena lito, rice
provizita kun persaj silkbrodaĵoj, laŭdire
uzita de Maria Theresia. Salono kun
paŝtelportretoj de la fama kortega pentristo
Liotard kaj 12-kandela lustro el Meissen-a
porcelano. Sekvas tri blankeoraj salonoj,
montrantaj la altan loĝnivelon el la epoko
de Maria Theresia. Flanke de la halo estas
salono kun silke tegitaj vandoj, kameno
el blanka marmoro de itala majstro kaj
gracia vitrolustro—ejo, inda al reĝino kiel
Marie Antoinette.

Krome estas en la sama halo ankoraŭ aro da mebloj el la kasteloj Schönbrunn, Laxenburg, Baden kaj Hetzendorf. Du ĉambroj el Schönbrunn montras la simplan kaj tamen tiel noblan rokokon el Maria Theresia-epoko; Hetzendorf estas reprezentata per saloneto kun tro riĉa brun-orornamaĵo, Laxenburg per gracia rokokosalono kaj Baden per dormoĉambro en empira stilo, riĉe ornamita per orbronzo. La gustoepoko je la komenco de la regno de imperiestro Franz Josef pro tio estas ĉi tie reprezentata, ĉar tiam oni reiris al

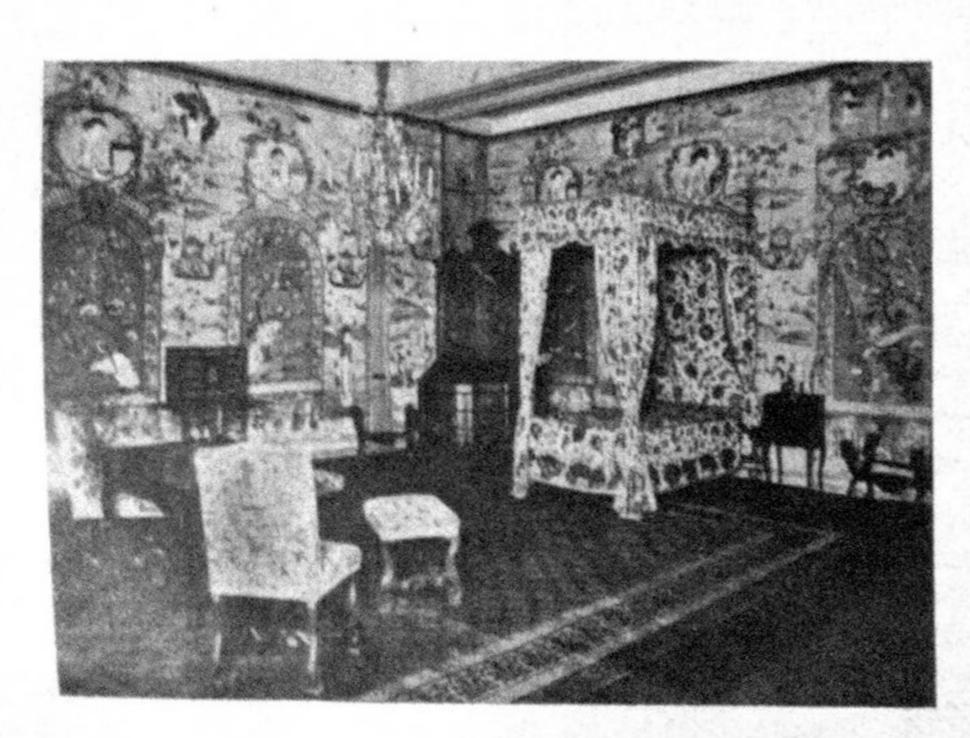
rokoko, pro kio oni nomas la epokon "dus rokoko".

Forlasinte la halon ni venas en la epokos de Empiro. En la unua ejo estas la make de l' mortinta Duko de Reichstadt, verke de skulptisto Klein, kaj trono de imperiesta Franz, flankumita de du preskaŭ 3 metros altaj kandelabroj el biskvit-porcelano Viena porcelanfabriko kaj riĉe skulptia ligna lustro kun orumitaj serpentkapo

Nun sekvas elektitaj model-ekzemploj de plej bela empiro el Hofburg, Laxenburg kaj Baden. Iliaj formoj nur havas maj profundan similon al la Napoleona empiro, klarigeble el tio, ke la aŭstra artisto kaj metiisto en ĉiu stil-epoko ĉam estis sufiĉe artisto, por ne simple miti fremdajn ideojn kaj iniciatojn, sed iliaj akcepti kaj transformi laŭ sia propra sentado. Pere de li la al li ne tute konvena klasika empiro evoluiĝis pli libere kaj delikate.

Simila al la mebloverkado ankaŭ esta la bronzoverkado (horloĝoj, kandelingo lustroj, vazoj ktp.), arto evoluiĝinta da Aŭstrio dum la epoko de empiro ĝis la pla alta florado. Speciale el la laborejoj da majstroj Danninger kaj Jaich multa verkoj estas ĉi tie montrataj.

Empiro en Aŭstrio baldaŭ malapens diaj formoj fariĝis ĉiam pli delikataj la la pensmaniero de romantiko forpremis la severan ritmon de la klasiko. Tia estas aŭstria malfru-empiro, kiun montras la de la lastaj ĉambroj, de kiuj la lasta de lignaĵiste Popp — ĝi estas el mahagonoligno la la ankoraŭ montras bronzgarnaĵon — la konduku al Biedermeier-epoko, en kiu la la lasta de lignaĵiste la lasta de lignaĵiste la lastaj ĉambroj.

→ Dormoĉambro en aŭstria baroko

Ĉambro el Biedermeier- → epoko

estis muitspecaj. La meblo ne plu as arkitekta kreaĵo — komponita en la kiel estis egulo ĉe empiro — sed ĝi as uzebla objekto, kiu nur devas numi sian celon kaj staras tie, kie ĝi plej facile atingebla kaj uzebla. Estas angla meblarto, kiu en tio influas, kaj raŭ donas la stampon al aŭstria Bieder Cetere "Biedermeier" tiam estis knomo por la novriĉiĝintoj kaj par-

La unua ejo estas dormoĉambro el kor-a kastelo Innsbruck de tirola majstro wer el 1834 kun el la gotiko prenitaj mamaj aldonoj. Sekvas gracia salono de didukino el cerizligno; laŭcele aranĝita moĉambro kaj studejo, kiel persista lo gin dezirus, poste eleganta dormomatenmangcambro — oni povus imagi, la fama dancistino Fanny ElBler , poste dormoĉambro de bonsituitaj dermeier-geedzoj, aliĝe helkolora fraŭtambro, poste muziksalono en bruna kaj kelkaj manĝo-kaj loĝĉambro kaj buduaro de ĉarma Biedermeier-sinjoktp. ktp. Karakterize por tiu epoko ke ĉiu faco de la meblo ricevis rajon el speciala ligno.

Aŭstrio kaj Vieno povas fieri, ĝi donas igon pri la ŝanĝo de la estetika sento ataferoj en Aŭstrio depost la epoko de la Eŭgen kaj antaŭ-okuligas la altan kulturon de nia hejmlando.

Reg. kons. Fritz Stengel.

D-ro Wilhelm Kienzl

la fama poeto kaj komponisto, fariĝis amiko al Esperanto.

Vizito ĉe d-ro Kienzl, kiu en januaro 1937 ingos 80-jarulo, estas vera guo. Multaj dementoj kaj memoraĵoj, kiuj agrable mamas la belan loĝejon, atestas pri menta kreado kaj sukcesplena vivo de tiu fama aŭstriano. Lia junfreŝa spirito admirinda. Li verkis operojn, koncerkantojn, horojn ktp. kaj skribis la multajn tekstlibrojn mem kaj multajn a ziksciencajn disertaciojn. Liaj presitaj ampleksas unu tutan vandon en la no. Interesaj estas la multaj afiŝoj Merne la unuajn prezentadojn de liaj en Aŭstrio, Germanlando kaj lande. Sed plej interesa estas la majstro m, kiu rilate spiriton, intelekton, sterajon kaj sanon povas nomiĝi idela

Aŭskultu nun, kiel li pensas pri Esperanto. s nun li preskaŭ nenion sciis pri E., sed almultaj vortoj sufiĉis, por klarigi al li la eron. Speciale la vortoj de la poeto segger pri E. impresis lin kiel iaman nikon. Rosegger skribis siatempe al univ. rof. kortega kons. d-ro Theodor Fuchs, embro de Akademio por Sciencoj en len: "Guste pro tio, por ke nia bela gerana gepatra lingvo ne estu internacie ionita sed konservu sian proprecon, ni zonas por internacia kompreno neŭtralan aplingvo. kiel Esperanton!"

D-ro Kinzl diris, ke li, aŭdinte ĉi tiujn mojn, estus vetinta, ke ili devenas de

egger.

Post klarigo de unu regulo d-ro Kienzl diris, le nia lingvo estas genia kaj pide li comprenis la logikan konstruon de ĝi. Li ankaŭ opiniis, ke estus bone, se oni ankaŭ en la germana lingvo anstataŭus la longan "sch" per iu signo. Rigardante nian "Aŭstrian Esperantiston", kiu tre placis al li, li diris, ke Esp. certe estas facile lernebla.

La fama komponisto ankaŭ ekkonis la gravecon de E. kiel interkomprenilon inter la popoloj kaj opiniis, ke la E.-movado vere meritas esti disvastigita tra la tuta mondo. Li konsentis la opinion, ke E. kiel la muziko esprimas similajn sentojn, kiuj celas hominterfratiĝon kaj universalan pacon. "Se E. helpos atingi ĉi tiujn celojn", li diris, "mi adoros vian movadon". Ankaŭ la ideon, prezentadi "Naŭan" de Beethoven kun "la ĝojo" en E., li taksas bona kaj dezirinda.

Fine d-ro Kienzl opinias rekomendinde, enkonduki E-on en la lernejon.

Mi estis ravita pri la afabla akcepto kaj pensas, ke d-ro Kienzl ankoraŭ lernos E-on. D-ro Max Höfer.

"Es wird ein Wein sein."

Es wird a Wein sein Und mir wern nimmer sein... 's wird schöne Maderln geb'n Und mir wern nimmer leb'n...

Ni rememoru pri unu el la unuaj sonfilmoj Atlantic. La ŝipo kunpuŝiĝis kun glacimontego kaj dum ĝi subakviĝas, ludas la orkestro ankoraŭfoje la kanton "Estos vino kaj ni ne plu estos, estos belaj knabinoj kaj ni ne plu vivos..." kaj dum ĉi tiuj dolĉe melankoliaj sonoj la homoj pereas. Ĉiuj rigardantoj de la filmo estis kortuŝitaj!

Ne povas esti alie ol, ke ĉi tiu gaja-malgaja kanto devenas el Aŭstrio, el la koro de tiu germana gento, kiu dum premaj tagoj, en krizo kaj mizero, neniam perdis la vivkuraĝon kaj bonhumoron, sed kiu ankaŭ al ĝojo kaj feliĉo ĉiam miksas guteton da melankolio. Ĉi tiu aŭstria, Vien-a kanto nunjare festas sian 40-jaran jubileon.

En 1896 la juna popolverkisto Josef Hornig venis al Ludwig Gruber, ĵus fininte la konservatorion, kaj montris al li manuskripton de nova kanto, kies teksto tre plaĉis al Gruber. Kune ili iris al eldonisto Blaha, diris, ke ili havas sukcesontan kanton kaj petis partan antaŭpagon. "Tiun vi povas havi", rediris Blaha, "sed unue la kanto devas esti preta!" (Ŝajne tiam estis pli bonaj cirkonstancoj!). Gruber tuj sidigis sin al la fortepiano kaj, jen, la inspiracio venis. La eldonisto estis entuziasmigita kaj donis tuj 5 guldenojn antaŭpage.

La kanto rapidege populariĝis. En epoko, kiam ne ankoraŭ ekzistis gramofondiskoj kaj laŭtparoliloj, ĝi konkeris dum 2 tagoj Vien-on. Ĉiuj Vien-aj kantistoj kantis, la militistaj orkestroj ludis ĝin, kaj la konata artistoparo Edi kaj Biedermann popularigis ĝin. Ridante Gruber rakontas, ke ambaŭ ofte disputis, ĉar la unua balbutis kaj la alia malĝustsone komencis la kantadon.

Kiam la disputo fariĝis akra Gruber ludis la plej novan komponaĵon kaj tuj la malpaciĝintoj aŭskultadis kaj ree estis bonaj amikoj.

48 horojn post kompono de la kanto Gruber vizitis siajn amikojn en Hernals (urboparto), kie siatempe estis la plej multaj vinelverŝejoj por "nunjaraj" (la kongresanoj memoru pri Grinzing) kaj poste ĝoje iris hejmen. Li renkontis vintrinkantan fiakriston, kiu malplenigante sian glason diris al li, kvazaŭ senkulpigante sin: "Pardonu! Sed — estos vino kaj ni ne plu vivos. Tial

mi devas rapidi!"

Profesoro Gruber ankaŭ rakontas pri epizodo, kiu eble plej trafe atestas la fortan impreson de lia kanto. Dum la mondmilito li estis kaptito en Siberio kaj gvidis "Plenny-teatron". La aŭstrianoj multe sopiris al sia hejmo. Por distri ilin oni prezentis teatrajon en Pjestschanka "Tiel salutas Vieno". La scenejo montris la placon de Sa. Stefano kaj la unua melodio estis "Ce la bela, blua Danubo" kaj poste Gruber direktis "... estos vino ..." La teksto kaj la melodio kaptegis la soldatojn kaj la kanto finiĝis en tuta silentado. Cu ili pensis pri la vero, ke estos vino kaj ili ne plu vivos kaj ke ili ne plu vivos dume belaj knabinoj estos?

La prezentado ĉesis antaŭ la fino...

Tiu ĉi kanto nun jubileas. Oni plenrajte honoros la komponiston, de kiu cetere ankaŭ estas la kanto "Mei Muatterl war a Wienerin" "Patrinjo estis ja el Wien, pro tio mi amas ĝin. Ŝi donis kun vivo la amon al Wien, mia kara kaj ora Wien", kaj multaj aliaj kantoj.

Ankaŭ ni esperantistoj gratulu al prof. Gruber kaj deziras pluan fruktodonan verkadon! R. U.

Prologo

verkita de Alois Norbert, prelegita de ofickonsil. Carl von Gasperini, okaze de inaŭguro de la nova hejmo de Katolika Unuiĝo Esp. en Wien.

Dum dudekkvar jaroj kun sankta fervoro Ni sekvis sentime jam al ideal', Kaj diris ni ĉiam kuraĝe en koro, Se oni atakis nin dum la batal': "Obstine antaŭen al fina la celo Por kruco kristana kaj verda la stelo!"

El sub monaĥeja trankvila tegmento En ejon publikan transiris nun ni. Por ni tio estas tre grava momento, Kaj laŭte al ni ja predikas nun ĝi: "Obstine antaŭen al fina la celo Por kruco kristana kaj verda la stelo!"

En hejm' de l'junuloj ni por Esperanto Ekagu kun nova laborenergi'! Junuloj ja estas esper' de l'hejmlando Kaj same do ankaŭ espero de ni: "Obstine antaŭen al fina la celo Por kruco kristana kaj verda la stelo!"

Junuloj, amase, grandare aliĝu Al nia porpaca mondlingva ide'! Kaj per la aliĝ' de junuloj vigliĝu La ligaj laboroj de nia K. U. E.! "Obstine antaŭen al fina la celo Por kruco kristana kaj verda la stelo!"

Por kruco kristana per verda la stelo Kaj por Esperanto kun am' kaj fervor'! Obstine, senhalte, sen ia ŝancelo La venkon akcelu do nia labor'! "Obstine antaŭen al fina la celo Por kruco kristana kaj verda la stelo!"

Antaŭaj cirkonstancoj

de Johann Nestroy Esp.-igis Hugo Steiner. La kantojn trad Alois Norbert.

Personoj:

S-ro von Scheitermann, lignovendisto. Josefine, lia edzino. Anton Muffl, domservisto. Peppi Amsel, kuiristino.

Loko de la okazaĵo: Granda urbo.

Tempo: Nuntempo.

Eleganta salono ĉe la lignovendisto s-ro von Scheitermann.

Unua sceno.

Josefine, lignovendisto Scheitermann. Scheitermann (venas en eleganta negliga vesto de dekstre).

Josefine (lia edzino, same en eleganta negliĝo, sekvas lin).

Sch. Sed, plej kara edzino, koredzinjo, mi ne estas kulpa.

Jos. Nenia senkulpigo! Mi devas danki nur al vi, ke fine mi estas sen servistaro. Antaŭhieraŭ vi forpelis la domserviston — —

Sch. Car mi eltrovis novan econ de li; li estis cigarstelisto!

Jos. Pro kelkaj ordinaraj cigaroj!

Sch. Pardonu, anĝelino, miaj cigaroj kostas dudekkvin guldenojn po cent, do ili ne estas ordinaraj. Se vi ne estus foriginta vian servistinon Sali, ni ne estus en embaraso, sed vi ne lasis trankvilon al ni: for ŝi devis, nia Sali, kaj kial? Ĉar — —

Jos. Car vi karesis siajn vangojn.

Sch. Ou mi? Jen vi eraras. Jos. Mi mem vidis tion.

Sch. Kiel la edzinoj ĉiam juĝas laŭ la ŝajno! Senvola movo, senintenca hazardo, tuŝeto de la tra ĉambro rapidanta servistinvango — en tio oni ne volu tuj serci intencon.

Jos. Ho, viajn alablaĵojn oni jam konas.

Sch. Mi neniam preferis unu, mi estas same alabla al ĉiuj.

Jos. Cu vi jam ordonis dungi alian servistinon?

Sch. Kompreneble, angelino, la legomvendistino sendos al ni alian.

Jos. Kiel vulgare! Legomvendistino! Oni nun liverigas la servistaron el pli nobla fonto, oni sendas al la servist-perant-oficejo.

Sch. Kaj ĉu vi pensas, ke tiuj el la oficejo estas pli bravaj? Eble; sed ni jam havis de la legomvendistino tre bonajn servistojn; tia legomvendistino — —

Jos. Ree! Edzo, dekutimiĝu fine ĉi tium vulgaran parolmanieron! Kion dirus mia patro, la mortinta profesoro, se li povus aŭdi de tie, kian vulgaran bofilon li havas!

Sch. Mi ne scias, angelino, sed mi konstatas, ke hodiaŭ vi estas tre malagrabla karulino.

Jos. Silentu! Vi scias, ke mi kiel filino el bona familio estas alkutimigata al servistaro; se post duonhoro mi ne havos servistinon, mi forlasos vian domon kaj transloĝiĝos al mia onklino. Ho mia patro — profesoro, kial vi devis morti tiel frue!

Sch. Kelksoje vi parolas, angelino, kvazaŭ mi estus lin mortiginta; laŭ mi li ankoraŭ longtempe povus esti prosesoro.

Jos. Nun ne plu hezitu; plej malfrue post duonhoro ĉi tiu persono devas esti ĉi tie. Memoru tion! (Foriras maldekstren.)

Dua sceno.

Scheitermann sola.

Sch. Admirinda edzino, carma edzino, juna ino, belega ino — sed mi tamen sentas min pli trankvile, kiam ŝi iras el la cambro. Ne pro tio, kvazaŭ mi ne havus inklinon al ŝi, tute ne! Male! Ŝi nur havas unu, por mi teruran mankon — ŝi estas el tro instruita familio. Tio genas min, tio embarasas min, mi perdas kompare al ŝi. Ho, estas malagrablaĵo, se oni estas pli en la profundaĵo de l' vivo, kaj ciam devas suprenrigardi al la altaĵo, de sur kiu la edzino dominas. Morale doloras

mia nuko. Se ŝi eĉ scius, la tro instruita profesorfilino, ke miaj gepatroj estis gesuistoj, ke mi mem — (ektimigite rerigardante) hodiaŭ, se iu tion aŭdus —! estas estinta domservisto. Tiuj estas la antaŭaj cirkonstancoj, kaj la plej malagrabla en la antaŭaj cirkonstancoj estas, ke ili ofte poste malkaŝiĝas. Estus terure! Nun mi vestigos min kaj trinkos dumvoje glason da vino — tiam mi plej facile forgesas, ke mi havas edzinon el nobla familio (li foriras dekstren).

La kuiristino Peppi (venas tra la mezo dum la preludo de la sekvanta kanto en tre moderna, sed jam multuzita tualeto).

na, sed jani munuzna idai

Peppi sola.

3. sceno.

Teatro! Ho teatra dom'!
Vi perartista templo!
Vi rabas pacon al la hom',
Mi estas ja ekzemplo.
Dum estis mi kuiristin'
Mi ridis el la koro,
Car ĉiuj homoj amis min,
Ne ĝenis min doloro.

Sopiro nur turmentis min:
Mi volis esti aktorin'.
Mi ŝanĝis, sed ne venis glor'!
Nenion oni pagis,
Kaj ofte kun amanta kor'
Mi vere stulte agis.
La gastoj amindumis min,
Aktoro post aktoro,
Sed ĉiujn regis tromp-inklin' —
Forrestis am' kaj oro.
Kaj tiel trompis min sen hont'
Je am' kaj mon' teatro-mond.

(Si parolas.) Estas giganta salto de Kehlhejmaj kaheloj, kie staras la maŝinfajrujo, ĝis sur la scenejon, kie floras la laŭrokronoj; mi riskis ĝin, por dediĉi min al la pli altnivela dramo. Johanna d'Arc estis mia unua rolo; la sukceso estis brila. Poste mi ĉiujare prezentis la "infanon de l' muelisto" kaj mi flatas al mi, ke la tusado de ĉi tiu ftize rapidkreskinta infano de neniu aktorino estis tiel laŭnature prezentata. Kian avantaĝon mi atingis per tio? Pagi honorarion ne estis kutimo ĉe tiuj direkcioj kaj nur pro mi oni ne povis forlasi ci tiun principon. Malpli gravas, kion oni prezentas, sed despli kie oni ĝin faras. Mi bedaŭrinde neniam sukcesis ludi en teatro, kie en ĉiu loĝio sidas milionulo kaj sur ĉiu apogseĝo kapitalisto; en tia kazo oni almenaŭ havas la esperon, kiu iafoje pligrandigos je la bonŝanco, kelkfoje eĉ je brila edziniĝo. Sed simple resti nur ĉe la laŭroj, tio certe ne povas sufiĉi al estinta kuiristino, kiu konas la praktikan valoron de laŭrofolioj, apenaŭ superregantan tiuin de Kult-herbo. Ne, mi reiras denove al la viandopotoj de Egiptujo, en mian antaŭan pozicion. Mia fraŭlina moŝto, la profesorfilino, kiu honoris min per sia konsido, kiom ofte si fordonacis sian koron, fariĝis dum la jaroj juna edzino. Antaŭsento diras al mi, ĉe ŝi mi denove povos fariĝi feliĉa servistino. Venas iu — estas ŝi.

Josefine Scheitermann (revenas de maldekstre).

4. sceno.

Peppi, Josefine al ŝia maldekstra.

Josefine, Kiu estas ĉi tie? (Peppi ekvidinte, al si mem.) Ha — sinjorino. (Laŭte) Al kiu vi deziras?

Peppi (flanken dirante). Ŝi ne rekonas min — mia tualeto estas tro junsinjorina. (Al Josefine, alproksimiĝante.) Sinjorina moŝto! —

Jos. Kion mi vidas? (Rekonante ŝin.) Tio

estas ja Peppi!
Peppi. Peppi Amsel, iam kuiristino ĉe via patra moŝto, la elmondiĝinta profesoro, nun-

teatro-societoj.

Jos. Ci estas ĉe la teatro?

Peppi. Fakte ankoraŭ nur por forlasi ĝin

por ĉiam; mi sopiras al la iamaj agrablaj

tempe konstanta "amantino" ĉe migrantaj

cirkonstancoj, tial nun mia unua vojo esta via moŝta onklino kaj mia dua al via m mem, ĉar ŝi diris al mi, ke vi bezonas s istinon.

Jos. Mi forsendis unu, kiu malplacis al mi tiu grado, laŭ kia ŝi placis al mia

tro multe.

Peppi. Neeble?! Cu oni ec nur povas servistinon, se oni havas tian edzinon.

Jos. (preteriras ŝin dekstren.) Flatulino

ne konas la virojn.

Peppi (duone al si). Nun ankaŭ mi podiri Flatulino.

Jos. Estas duoble agrable al mi, ke gas ci — mi bezonas intimulinon. Cu ci povas i resti?

Peppi. Ho kompreneble, tio bone arangita. Vi nun estas mia mastnina mosto.

Jos. Jes bedaŭrinde, mastrino. Estis la ma felica flutludado, kiun mi neniam estu les inta. Kie estas la oraj tempoj de mia liberesta. Kaj mia edzo havas grandajn mankojn.

Peppi. Senmankaj estaĵoj ne ekzistas temas pri resti senedza aŭ preni unu ka

estas.

Jos. Mia edzo posedas por mi tro multan spiriton, li estas, malkaŝe dirite, in stulta.

Peppi. Ĉu li estas riĉa?

Jos. Ĉu ci iam vidis malriĉan lignovendista Peppi. Riĉa kaj stulta?! Vi ja estas favors de l' ĉielo!

Jos. Sed li ankaŭ estas mistera, preskaŭ na trankviliga. Malgraŭ lia stulteco ofte sina al mi kvazaŭ li ion kaŝus antaŭ mi.

Peppi. Sed kio tio povus esti?

Jos. Mi ne povas pensi pri alia ol krima.

Peppi. Mi ricevas anas-haŭton, mi ektima.

Jos. Li estas maltrankvila, evitas sociale.

sin detenas de la konataro — — — Peppi. Tion certe faras multaj krimak sed — — —

Jos. Kaj dum la dormo, dum la doras Peppi. Ĉu eble li ronkas?

Jos. Ne ĉiam.

Peppi. Cetere ankaŭ kelka nekulpulo li perfekte kapablas.

Jos. Li ofte parolas dum la dormo, ne sui klare — — — Penni Ahol Tio ĉenerale estas: Ha set

Peppi. Aho! Tio ĝenerale estas: Ha, est varmego, ne tolerebla.

Jos. Sed tio povas ankaŭ signifi: Se estos malkaŝita, mi estos perdita. Kaj al ĝi sonas kvazaŭ tiel. Peppi, se li en mortigon — —

Peppi. Ne, certe ne. Devus nur esti tre me nova mortigo, ĉar de la novaj la mortigia estas ĉiuj konataj.

Jos. Estu kiel ĝi estas, ci, mia elprevi intimulino, devas helpi min, esplori la sekrete Peppi. Ho, spioni, tio estas mia fako.

mi ankaŭ devas konfidi al ci multon. (foriras kun Pepi md.)

La domservisto Muffl (venas tra la mez sufice vulgare kaj malzorge vestita, dum preludo de la sekvanta kanto).

Daŭrigota.

28-a Univ. Kongr. de Esp.

S-ano Petit-Paris petas, ke ni ĝustigu la eldiron en la 3. kolono sur paĝo 8 jene: ekrilatis kun diversaj internaciaj organis (IKUE, SAT, ISE, IPE) kaj jam havis principa jesan respondon de la plimulo el ili."

S-ro Petit plue skribas: "Mi kore gratula vin pro la bona raporto de la kongreso, ka okazis en la nroj 9/10 de via gazeto, ĉele a gratulas la protokolinton de la laborkunsido.

"Franca Esperantisto" en la numero dedicis 8 paĝojn al la kongre kaj la rapore estos daŭrigata. Dankon al la Edaktoro s-Petit kaj al la kunlaborintoj Marceau, Mounkaj Rouband, Faucher, Spyns, Claude, Ferkaj Ambauinoj, al kiuj lastaj amideanino ne deziras, ke ili havu tiona a nervostre laboro kaj zorgoj kiel la or nizintoj!

"L'Esperanto"-Milano raportas grandskale. Dankon al ges. Facchi, Beltrami, Ramolfo,

Ko-To-Po ktp.

N-ro 11 (136)

Gustigo: D-10 Spielmann, Bern petas gustigon de sia eldiro dum la laborkunsido jene: "Cu ni na timu, ke post ebla ŝanĝo de la reĝimo en Aŭstrio, la tuta biblioteko estos bruligota?" — Ni volonte sekvas la peton de d-ro Spielmann. Nia unua publikigajo estis lau la teksto de la protokolo. Ni gojas, ke d-ro Spielmann parolis alie ol ni non laŭ la protokolo devis publikigi.

LKK. Filmo pri Viena Kongreso, La 7. okt. en Deventer, Nederlando, turniĝis antaŭ atenta luj entuziasma ceestantaro ĉi tiu filmo, kiu de Ravestein majstre estas farita dum la 8-a. Tiaj filmoj povas doni ne trotakseblajn blecojn rilate la propagandon en neesperantirondoj, Prez. Bloemendal dankis al s-ro Pavenstein pro lia ne plu amatora sed jam artista verkado. Ankaŭ nia danko estu akkia epiata! LKK.

XIX-a Jubilea Kongreso de Esp.

Varsovio, 7.—15. aŭgusto 1937.

Monorprez. prof. d-ro Odo Bujwid, prez.

Prez. vicdir. Bronislaw Bohdan Wyszynski, prez. de Soc. Tur, de esp. en Polujo. liprez, d-ro W. Robin, Kazimierz Zajaczkowski, Leon Klimecki kai St. Karolczyk. Joen, sekr. Aleksander Hartmann.

Mr. Lila Tazbirowa, Jan Zawada. lus. Stefan Lubliner, Halina Weinstein.

Miecz. Kaus, Borys Strelczyk.

Mreso: Warszawa, ul. Chmielna 26 m. 8. Mallolizo: Anglo funto 1.17.2 kaj oni ĝuos, paginte ĝis 31. 1. 1937, rabaton de 30%. Austrianoj pagu al Postspark. D 115973 (kas. Stefan Lubliner, WIP, Warszawa).

Aliĝis: 42 el 9 lingvoj. Vi ne manku!

Esperanto internacia.

Eldonanto Internacia E.-Ligo, 142 High Holborn, London W. C. 1, red. Teo Jung. La oficiala organo de nia movado. Aperis la unua numero, 16-paĝa kun tre

interesaj artikoloj kaj detala priskribo de

Membro-abonantoj de IEL ricevas ĝin. Aligu al IEL.

Esperantista lingva komitato — Akademio.

Oficialaj sciigoj de la Akademio.

1. Mortis d-ro Corret, Akademiano, kaj Oskar van Schoor, L.-K.-ano. Eksiĝis el Akademio prof. Aymonier, d-ro Bennemann, prof. Migliorini kaj el L. K. inĝ. Orengo, dro Döhler kaj prof. Christaller.

2. Voôdono pri ŝanĝo en la regularo koncerne la konsiston kaj elekton de L. K. — 53 respondis, 52 jesis.

M. Rollet de l'Isle, prez.

Nia Heroldo!

Kun granda ĝojo ni salutas la reeldonadon de ma semajna gazeto!

Ekzistas multaj kritikantoj en nia movado, sed bedaure ne samtiom da laborantoj!

Unu tiuj laboregantoj estas Teo Jung, heldon into kaj ĉefredaktoro de H. d. E. — Depost 6 jaroj li eldonas la gazeton kaj nur tin personoj, kiuj bone konas la historio de nia movado, povas ĝuste pritaksi kiom Jung kaj lia entrepreno suferis ub ĉi tiuj malagrablaj cirkonstanco].

i denove ek-konstruas kaj ĉiu Nun

esperantisto aŭ grupo, kiu iel povas tion fari, helpu lin en la laboro kaj per tio al nia movado mem!

Pro malpermeso en Germanujo li translokiĝis nun al Nederlando (redakcio kaj administrado) kaj Belgujo (eldonado kaj ekspedado).

Kiel helpi? Promesante pagi kiel Patrono de Heroldo dum 6 monatoj, komencante jam nun, la egalvaloron de belgaj frankoj 50 aŭ 100. Fariĝu Patrono!

Abonu Heroldon, aĉetu librojn! Adreso: Redaktoro Teo Jung, Harstenhoekweg 223, Scheweningen.

Informilo de

Generaldirekcio de Aŭstriaj Federaciaj Fervojoj.

41. nro. Vieno, 3. okt. 1936.

Dejorordonoj.

(152) Esperanto (Nr. 103/P).

Aŭstria E.-Asocio, la oficiala organizo de la E.-movado en Aŭstrio, informas nin, ke ĝi intencas instali E.-kursojn en la Vienaj stacioj, se sufiĉa nombro sin anoncos. Daŭro ...

Por dungitoj, loĝantaj ekster Vieno, AEA rekomendas la partoprenon en skriba instrukurso...

La dungitoj, kiuj deziras partopreni en unu de ĉi tiuj kursoj, devas sin anonci ĉe sia oficejestro. La anoncoj estu sendotaj al la koncerna Fervojdirekcio, kiu ilin sendu kune al AEA, Wien, I., Neue Burg.

Por la kursoj en la Vienaj stacioj instru-

ejoj estu disponigotaj.

La generaldirektoro: Schöpfer.

Nova venko kaj nova konkurso.

Fremdultrafika Asocio de Oslo, Norvegujo, decidis aranĝi konkurson. En ĝia semajna organo "Oslo denne uke" aperis ĵus 3 E.-lingvaj artikoloj pri Oslo, el kiuj ĝis 31. jan. oni devas ion traduki en nacian lingvon kaj aperigi en kiel eble plej multaj gazetoj. De ĉi tiu numero estas 8000 ekzempleroj je via dispono; mendu senpage por partopreni en la konkurso, por kiu la asocio disponigas 5 valorajn premiojn. Ciu esperantisto partoprenu! Reisetrafikkforeningen, Egertorvet, Oslo.

Konkurso en Kimrujo.

Por la grava literatura kaj muzika festo "National Eisteddfod of Wales" en 1937 okazos Esperanto-konkurso.

Por la plej inda traktato pri "Esp. kiel komprenigilo inter la nacioj" oni donos

premion de 5 angloj funtoj.

Ciulandaj s-anoj partoprenu! La n-ro de la konkurso estas 30. Ciu verko devas esti ce la sekr. s-ro J. Rhys Lewis, Eisteddfod Office, Machynlleth, Mont., Wales, Britujo, inter 22. aprilo kaj 1. de majo 1937. Informigu pri la detaloj.

(Laŭ "Sveda Laborista Esp.")

Fulmotondra sufoko.

de A. Th. Sonnleitner trad. de Rajmondo Peter.

Fulmotondra premo kuŝas Sur la nokta erikejo; Levas sin vapor' ĉielen, Kvazaŭ la ĝemeg' de l' tero.

Staras homopar' soleca En sufoka la dezerto. Kisojn ili kisas ardajn, Turmentate de demonoj.

Radio Wien.

Ciun lundon 15 h 35—16 h: Esperantokurso. 13. Nov. 22 h 40-22 h 50: Prelego "Je ĉiu sezono al Aŭstrio", 27. Nov. "La Patrolanda Fronto kaj Nova Vivo".

Cu vi scias . . .

ke la mondfama operteatro Scala en Milano estas konstruita de la aŭstria imperiestrino Maria Theresia;

ke la terpomo siatempe venis al Eŭropo kiel ornamplanto kaj ke oni ĝin kulturis en florpotoj;

ke la esprimo "bakfiŝo" tute ne esprimu, ke oni bakos tiujn fiŝojn. Male ĝi devenas de tio, ke la fiŝkaptisto, se li kaptis fiŝetojn, ilin rejetis (angle "back") en la akvon.

Rigardo al Vieno.

Grillparzer

Rigardu de sur Kalvamonto al Vien' eksekvos poste tuj de mia verk' kompren'.

Danubo en Aŭstrio.

Schiller

Cirkaŭ mi loĝas kun gaja okulo popol' de fajakoj, Ciam jen estas dimanê, ĉiam turniĝas rostil'.

E-igis K. Jimel.

Mortis.

Henri Petiau, longjara kaj senlaca ĝenerala sekretario de Reĝa Belga Ligo Esp-ista.

D-ro Pierre Corret, 55-jara, en Paris. En 1908 li doktoriĝis per la temo "Utileco kaj ebleco de alpreno de internacia helplingvo por la medicino". Krome de li verkitaj: "Raportoj pri 2., 3., 4. kaj 5. Univ. Kong. de Esp. (1906—9), 6-lingva Intern. Radio-Leksikono (1925) kaj traduko de teatraĵo Knock de Jules Romain, prezentita dum la 24-a en Paris. Li estis prez. de Int. Radio-Asocio (1924), ĉefredakt. de Int. Radio-Revuo (1926), komitatano de Stenografa Instituto Tutmonda kaj kunred. de Fluganta Skribilo.

Ili restos en la historio de nia movado!

El la mondo.

Germanujo. S-ano Radecker, Nürnberg, Juvenellstr. 28/II, skribas: Estimataj s-anoj, ni germanaj s-anoj, kiuj pro registara dekreto devis ĉesigi nian organizitan E.-laboron, kiun ni faris dum 25 jaroj en la neŭtrala Germana E.-Asocio, havas grandan peton al vi: Karaj amikoj tra la mondo, ne malhelpu al ni daŭrigi nian modestan batalon por lingva afero kia estas Esp. kaj detenu vin afable de ĉiu kalumnio aŭ kontraŭdiro kontraŭ nia lando kaj popolo. Oni dekretis, kaj ni obeas al tiu dekreto, kiun la registaro opiniis necesa estante principe kontraŭ iu ajn artefarita lingvo tutegale, kiu ĝin kreis. Vi eble ne scias, ke ni rajtas sen ia limigo uzi E-on por privata korespondado kaj kiel interkomprenilon, kiam vi venas al nia lando por ĝin rigardi kaj ĝui ĝiajn belojn, kaj ke ni helpos vin ĉiamaniere. Turnu vin al mi!

Helpo al Radio-dissendadoj. S-ano Samla dum 28-a Univ. Kong. de Esp. raportis, kiom helpas la sendado de simplaj kartoj al Radio-stacioj! Li faris flanke de Verda Stacio (Brno) bonajn spertojn. La s-anoj ne hezitu, se de serioza flanko alskribado estos petata, elspezi la kelkajn monerojn por poŝtkarto, ili multe povas helpi, ĉar la amaso

konvinkas!

Adresaro Polyglot aperos de 31. de okt. emmonate, do ciam la adresoj estas la Ciuj presajoj aperas en Esp., angla, franca, germana kaj ĉeĥa lingvoj. Ankaŭ neesperantistoj partoprenas, sed la uzado de Esp. certe helpos man movadon. Aliĝo kostas 2 int. poŝtresp. kup. (ipk) kaj jarabono al la adresaro (12 nroj) 5 ipk. Skribu al V. A. Jarolimek, Praha XIII, Strasnice 985. Reprezentanto por Aŭstrio serĉata.

"Landa kostumo" (Dirndl), "Linzer Tagblatt raportis, ke dum la vojaĝo "Tra Austrio" grupo de 20 francoj estis kondukita tra Linz de du Linz-animoj en Dirndl. Tio tiel placis al la francoj, ke ili tuj aĉetis en Linz 6 ledajn mallongajn pantalonojn, 14 Dirndl kaj 16 capelojn. Do nia modo pere de Esp. tramondiĝas.

Anglujo. Dum SAT-kongreso, okazinta en aŭgusto en Manchester, post longa paŭzo unuafoje angla Radio-stacio, nome North Regional Stacion disaudigis la 4. de aug. E.-programon dum 15 min.

Aŭstrio. Belega, tute aparta gvidilo tra Linz, la ĉefurbo de Brucknerlando. Mendu

de Landesverkehrsamt, Linz.

Aŭstrio: Dum la vojaĝo "Tra Aŭstrio" post la 28-a la urbestro de Klagenfurt en ĉeesto de pli ol 300 esperantistoj inaŭguris Esperantostraton, belan vastan straton, en kiu situas la ĉef-postoficejo. Dankon meritas urbestro komerc-konsilisto Wolf, kiu laŭ iniciato de la E.-grupo en Klagenfurt multe klopodis atingi la konsenton de la urbestraro al ĉi tiu alinomigo.

Aŭstrio: Grandmagazeno Gerngross en Wien presigis okaze de la Aŭtun-Foiro en Wien E.-lingvajn propagandilojn, kiuj estis dis-

donitaj en Foiro.

Belgujo. XXVI-a Belga E.-Kongreso en Antwerpen 15.—17. majo 1937.

Belgujo. Flandra Kongreso 1937 okazos en Löwen.

Brazilio: En la Urba Biblioteko de Rio de Janeiro nun estiĝis aparta E.-fako, por kiu celo la biblioteko aĉetis kvanton de E.-libroj. Brazila Ligo E-ista petas alsendi librojn kaj ankaŭ dankleteron al Direktoro de "Biblioteca Municipal", s-ro d-ro Raphael Pinheiro, Rio de Janeiro.

Brazilio: 9-a Brazila Kongreso de Esp. en Rio de Janeiro 12.—17. de nov. sub la patronado de d-ro Getulis Vargas, prezidanto de la Brazila Respubliko. Bonan sukceson kaj

gratulon.

Cenoslovakio. En Lichnov Zamenhofmemorŝtono estas inaŭgurita kun la inskribo en ĉeĥa kaj E.-lingvoj: 1859-1917. Al memoro de d-ro L. L. Zamenhof la kreinto de internacia lingvo Esperanto 1936.

CSR: La tramdirekcio en la urbo Plzen (Pilsen) je propono de la vojaĝoficejo "Kosmos" presigis sur la trambiletojn propagandan tekston por la lingvo Esperanto. La iniciinto estas s-ano ing. Rudolf Novák.

Estonio. Turisma gazeto "Turismi Teataja" en Tallinn regule publikigas E.-paĝon- ilustritan.

Finnlando: "E.-societo de Finnaj Fervojistoj" presigis surmuran adresaron de la s-anoj, kiuj gvidas senpage la alvenintajn E.-gastojn. — La fervoja administracio permesas senpagan disdonadon en la plej gravaj turistaj stacioj. Skribu al H. Salokannel, Uusikaupunki. — En sudokcidenta Finnlando (regiono de Turku kaj Uusikaupunki) 5 grupoj aranĝis belan komunan feston. — En Helsinki kaj Turku ankaŭ londiĝis laboristaj grupoj, kiuj vigle laboras.

rancujo. Radio-stacio P. T. T.-nord. Lille (247 m) de 4, okt. ĉiudimanĉe 9 h 15-9 h 45

disaudigas E.-kurson.

Grekujo. La Altlernejo de aspirantoj-oficiroj de gendarmerio en Ateno arangis E.-kurson. La konata Atena tagjurnalo "Aneksartitos" publikigas E.-kurson.

Hispanujo. E.-presservo de Lles, Barcelona, raportas: Radio-programo Radio CNT-FAI dissendas en Esp. 3-foje dum la semajno.

Italujo. La Konserenco de "Radio Club d'Italia" rekomendis E.-on por superi la lingvajn barojn por la senfadena telefonio.

Latvujo: Gazeta "P. T. Dzive", organo de la latva poŝtfaka asocio publikigas E.-rubrikon. Aŭstrio: Lando Karintio kaj urbo Klagensurt eldonis belajn saldprospektojn en E.

Liechtenstein: La bela princlando Liechtenstein eldonis belegan gvidilon. Mendu ĝin de Regierung Liechtenstein en Vaduz.

Nederlando: "Oficejo por ter-esplorado per la esplor-vergo kontraŭ san-detruaj ter-radioj" en Wassenaar akceptis Esperanton kiel korespondan lingvon por la eksterlando.

Polujo: "Cielarka Standardo", internacia kooperativa gazeto, Warszawa, ul. Górskiego 16, 16 paĝa grand-oktavforma; jarabono svfr. 5.—.

Portugalujo. 70 studentoj en la politeknika altlernejo studas E.-on en kursoj, instalitaj de la altlernejo.

Rumana-pola-sveda Societo por Junuloj

akceptis E.-on.

Berno (Svislando). Riĉe ilustrita 12-paĝa faldprospekto pri la ĉefurbo de Svislando. Enhavas generalan kultur-geografian priskribon, adresaron de muzeoj, bibliotekoj, hoteloj, pensionoj kaj planon de la urbo. Senpage ricevebla ĉe: Oficiala Kontoro de Trafiko, Berno, Bundesgasse 18.

La plej belaj rememoraĵoj:

Albumo de Wien kun detala priskriba teksto en Esp. (24.5 je 16.5 cm) en bela kovraĵo kun 96 bildoj pri Wien en kupropreso kun afranko § 3.—.

Gvidlibro "Per aŭto tra Aŭstrio kaj Wien", 80-gaĝa bela gvidlibro kun pli ol

70 bildoj afrankite ŝ 1.90.

Vidajkartoj pri la plej belaj lokoj dum "Tra Aŭstrio" (Salzburg, Ischl, Gmunden, Wels, Linz, Melk, Semmering, Raxalpo, Graz, Baden, Pack, Klagenfurt, Spittal, Heiligenblut, Großglockner, Zell am See) afr. § 2.90.

Glumarkoj pri la kongreso po 100 en

5 koloroj ŝ --.60.

Kongresinsigno afrankite ŝ —.60.

E.-ŝlosilo germana, 5 pec. afr. ŝ —.60. E.-vortareto germ.-Esp., 36 paĝa samforma

kiel la ŝlosilo, 5 p. ŝ —.60.

Ni peras la forsendon post ensendita mono. Vi kalkulu resp. kup. de UEA je 35 g, poŝtresp.-kup. je 60 g. En Aŭstrio alsendo en poŝtmarkoj.

Malnova kuracilo.

Kuracisto: "Vere via gorĝo estas tre ŝvelita. Cu vi iam provis gargari salumitan akvon?" Maristo: "Jes tute certe, ses fojojn mia sipo subakviĝis!"

Akva danĝero.

Drinkulo, kiu ĉeestis la eltiron de droninto el la rivero, parolis jene: "Jen, al kio kondukas la trouzo de akvo!"

Por bone kanti.

"Doktoro, ĉu vere la ovoj faciligas la kantadon?"

"Tute certe, vi nur rigardu la kokinojn, tui, kiam ili deponas la ovojn, ili ekkantas."

Geedzoj rigardas antikvan kastelon kaj la gvidisto diras inter alie: "Rigardu la dikegajn murojn, ili ne permesis ke eksteren sonu la ekĝemoj de la malliberigitoj." — "Jen, edzino kara, ĉi tie ci lernu kanti!" diris la edzo.

Recenzoi.

"Progresado kaj la Pasinteco Ekrigardo tra la tempaĝoj de George Frederick Wales trad. de William Bailey. 1936, The Esperanton Publishing Co. 152 paĝoj, prezo afr. 3/10 s.

En tiu ĉi libro, malgraŭ la tito o, la aŭtoro ne pritraktas teoriojn de prograsado; li nu priskribas kelkajn grandajn epokojn el 🕍 monda historio kaj lasas ilin fari sian impresor al la leganto. La titoloj de la ĉaptiroj montra plej bone la amplekson de la verko. Ili temas pri: Primitivaj popoloj kaj fruaj historia tempoj — Kelkaj analogioj inter religioj -La saĝuloj de Grekujo — Jesuo, Sankta Paulo kaj la Patroj; la monaĥismo — La Islamo — La Mezepoko — La reformacio kaj Protestantismo — La ribelo kontraŭ la tradicio — La franca revolucio — La industria sistemo es Anglujo — La nova Japanujo.

La autoro pentras la sociajn kaj etikajn trajtojn de tiuj grandaj historiaj epokoj es interessaj kaj parte vivoplenaj skizoj, sufice objektivaj, tamen vidigantaj la superan konceptadon de la klera aŭtoro. Kaj mur en la komenco kaj fino de la verko li diras kelkajn vortajn pri sia opinio, kiu prezentiĝas al la anoj de ĉiuj mondrigardoj kiel akceptinda etika celo: Ni devas lerni el la historio, ni devas havi fidon al la bonaj kapabloj de la home. kaj se ni kunlaboros kun bonvolo, prudente kaj kompetenta gvidado, ni povos atingi pli bonan estontecon.

Ne mirinde, ke la angla originalo estis favore recenzita de la angla gazetato. Ekzemple skribis "Education": "Kun plezuro ni rekommendas la verkon al ĉiu, kiu volta akiri ĝeneralan kaj grandampleksan perspekt von de la etika progresado de la homaro. Kaj "The Inquirer": "La nuna volumo konfirmas la reputacion de la aŭtoro pri seriozeco kune kun viveco, kaj vasta instruiteco kune kun esprimklareco."

Tiu ĉi esprimklareco estas feliĉe konservita en la bonstila Esperanto-traduko, kiu sekre ebligas fluan legadon kaj veran spiritan ĝuon.

Nur malmultaj estas la lingvaj manko.

En venonta eldono oni forigu tiujn manketojn, ĉar Esperanto estas tiel klara, ke lingva mankoj tute ne estas necesaj. — Tio ne estas riproĉo, sed instigo. La literatura kaj etika valoro de la libro estas per ĝi ne tuŝita.

Resume: Verko leginda por ĉiu progresema homo, sed nepre legenda por ĉiu instruisto kaj edukisto. Gratulon al la eldonintoj!

E. Werner.

Literatura Mondo, Budapest,

"Plena Gramatiko de Esperanto" aperas jus en dua eldono, 100 pg. pli ampleksa ol la unua. La eldonejo ŝanĝos la unuan eldonon je la dua sen alpago. Kiu ne deziras sanga rajtas pagi la duan por la duona prezo.

Desegnaĵoj pri Baghy kaj Kalocsay, faritaj de artisto Stef. Bartha por ekz. 5 dolarcendon

afrankite, 10 ekz. 0.40.

Korespondado.

Argentinio. P. J. Campos, Villa Angela, Chaco, pm. librojn.

Peru. Demetro Palomino, Llapa, Hualgayou Dpto Cajamarca, pri kulturaj kaj pedagoguja temoj.

Svedujo. W. Weimark, S. Stenboksgat. 119, kaj E. Rasmussen, Kristinegat. 5, Helsing borg: pm.

USSR. L. J. Stepanenko, str. Pol. da Revolucia N. 13, Santy, ACK., il. pk., pm. lojn, il ga

USSR. Kruglovu Petro, Scretskaja domo 65, kv. 8, Kalinin, pm., il. pk.

Aŭstria Landa Kongreso 1937.

Laŭ diversaj proponoj la kongreso okazos je Pasko en Krems a. d. Donau. Detaloj sekvos, Jam nun notu la daton!

Raporto de Aŭstria E.-Asocio pri sia postkongreslaboro en Aŭstrio.

Radio-kurso el Radio-Wien ĉiun lundon de 15 h 33 — 16 h, gvid. prez. Steiner.

Radio-dissendoj en la eksterlanda servo. Depost 13. de novembro ĉiun duan kaj kvaran vendredon proksimume je la 22 h 40 — 22 h 50 el Radio-Wien. Jen la unuaj: 13. de nov. "Je ĉiuj sezonoj al Aŭstrio", parolos instr. Otto Drößler, 27. de nov. "Patrolanda Fronto kaj ties helpverko Nova Vivo", parol. ofickons. Carl von Gasperini.

Novaj grupoj fondotaj: Blumau, Gmünd,

Gr.-Siegharts, Waidhofen a. d. Th.

Esperanto-kursoj en la gazetaro germanlingva: "Reichspost" kaj "Das Kleine Volksblatt" depost 11. de okt. ĉiudimanĉe (gvid. kort. k. Steiner), "Gerechtigkeit" depost 15. de nov. ĉiuĵaŭde (gvid. d-ro E. Pfeffer). Per tiuj kursoj grandare la popolo de Aŭstrio estas kaptata por Esperanto.

Kursoj en multaj lokoj de Aŭstrio.

Generaldirekcio de Fervojoj eldonis reskripton pro lernado de Esp. kaj la dungitoj sin anoncu ĉe sia estro, kiu raportu al la koncerna direkcio, kiu sendos la anoncojn al ni. Ankaŭ al skribaj kursoj la dungitoj estas atentigataj.

Generaldirekcio de Poŝtoj kaj Telegrafoj eldonis reskripton, per kiu la dungitoj estas "en la intereso de la deĵoro" instigataj lerni E-on kaj la direkcioj sin turnu al la lokaj grupoj de Aŭstria

E.-Asocio.

Viena Foiro. Nova E.-propagandilo por la aŭtuna Foiro. Ĝi disponigis por AEA po unu standon en Foir-palaco kaj en Rotunde. Dum 8 tagoj la oficiala laŭt-parolilo ĉiutage dekfoje anoncis en germana lingvo, ke AEA aranĝos E.-kursojn. En Foirpalaco en la kino-teatrejo oni prezentis diapozitivojn pri la 28-a kongreso kaj instigis ankaŭ al lernado de E.

Esperanto-teatro. La grandioza sukceso la la E.-prezentado de "Blanka Ceval" istigis nin aranĝi en tiu ĉi vintro tri prezentadojn kun profesiaj geaktoroj. La unua estos la 5. de dec., sekvos la dua februaro kaj la tria en aprilo. Gastadoj intencotaj al la najbara eksterlando.

Kursoj en Wien: En la policlernejo (pagata de la policdirekcio) 2, ĉe la instruistoj, poŝtistoj, direkcio de gasfarejoj en When, kelneroj, popolalthernejo, Esperanto-klubo, Kalocsay-grupo, "Frohe Kindheit" kaj kelkaj por la ĝenerala publiko.

Granda propagando estas farita en la lernejoj por la metihelpantoj. 4000 propagandilojn la direkcio disdonigis.

Artikoloj aperis en multaj gazetoj: tagĵurnaloj, fakgazetoj por kuracistoj, inĝenieroj kaj arkitektoj, poŝto, instruistoj ktp.

"Amtliche Nachrichtenstelle" (Oficiala informejo de la ministerio) dissendas gravajn informojn de AEA al la tuta aŭstria gazetaro, ekz. ĝustigon de artikolo "Esp. en Germanujo malpermesita".

AEA aliĝis al Int. Esp.-Ligo kaj kun ĝi

preskaŭ ĉiuj ĝisnunaj delegitoj.

Kurage antauen! AEA estraro.

Internacia Esperanto-Ligo ĉefdel. G. Weber, Wien, I., Neue Burg.

La unua administra jaro komenciĝis kaj daŭros ĝis fino 1937. Necesas, ke ĉiu esp-isto estu membro kaj ke en ĉiu loko estu delegito.

Kotizoj: 1) Membro k. jarlibro ŝ 4.25, 2) ankaŭ kun "Esperanto Internacia" ŝ 11.30, 3) M. k. jarlibro kaj abono al semajna Heroldo ŝa 23.—, 4) subtenanto (laŭ 2, sed kun premio) ŝ 39.—. La rabatitaj kotizoj nur estas por AEA-Membroj.

Por miaj poŝtelspezoj aldonu al 1) 10, 2) 3) 4) po 15 g. Pago al poŝtŝpark, konto

B 178.935 (Gustav Weber, Wien).

Kiuj ne resendis la respondilojn, tion baldaŭ faru!

Ciun vendredon de 14-17 h je via dispono! Por IEL estas nun delegitoj en: Alt-Dietmanns, Amstetten, Baden b. Wien, Bisamberg, Blumau, Braunau am Inn, Ebelsberg bei Linz, Ebensee, Graz, Groß-Siegharts, Innsbruck, Klagenfurt, Köflach, Krems, Linz, Mauerkirchen, Mödling, Mörasing bei Vöklamarkt, Ried, Rodaun, Salzburg, Sigmundsherberg, Schruns, Stammersdorf, Steinakirchen, Steyr, Straßwalchen, Traiskirchen, Unter-Tulinerbach, Waidhofen a. d. Thaya, Wien (I. kort. kons. Steiner, II. postofic. Ulbrich, III. kalk. kons. Frey kaj bankofic. Mudrak, VIII. studento M. R. Frey, kalkulosic. Hans Steiner, cesternejdir. H. Kellner, XIX. instr. Otto Drössler), Zell a. d. Pram.

Antaŭ multaj jaroj!

Trarigardante miajn sotojn mi trovis inter alie du: la unua montras grupon de s-anoj el Wien en Bisamberg sur la bordo de Danubo en naĝkostumoj, inter ili s-ano Klatil; ili

V. b. b.

montras "Sennacieca Revuo" kaj "Arbeiterzeitung". Sur la bildo ankaŭ estas s-roj Cech kaj mi (vestitaj). La dua estas farita en mia ĝardeno post komuna ekskurso al Kreuzenstein: grupo el Wien kun s-roj Klatil, Ultmann ktp. kaj mia grupo el Korneuburg. Belaj tempoj antaŭmilitaj! Steiner.

La selico malvirta virino estas al la sama loko volonte ne restas, viajn harojn ame ĝi karesas, kisas vin rapide — malaperas. —

Sinjorino malfelico — kontraŭstaras, amforte vin ĉirkaŭ kolo premas tempon ĉiam havas, — nerapidas, sur la lito sidas — ŝtrumpon trikas!

Esp.-igis A. Multrus, 80-jara.

Por kantado en grupoj. Laŭ la populara melodio. Vian foton.

1.

Kial mi devus nur kaŝi, nur kaŝi, nur kaŝi, ke volas mi ĉiam paŝi kun vi tra la viv'.

2

Se iun knabino amas, se amas, se amas, li ofte tro multe volas, sed mi ne, ho ne.

Refreno:

Mi volus vian foton
en ora belkadret'
mi volus vian foton
sur la noktotablet'
mi volus vian foton
sur matenmanĝa taset'
sur pordo, forneto, sur la ŝranket'
sur la ŝuet', sur kusenet'
sur kolum', ŝlosilo, sur horloĝet'
ĉie nur vian foton!

"Heiteres und Heiteres" von unserem s-ano Schulrat Raimund Peter erscheint. Subskribieren auch Sie diese "in Reim gebrachten Späße" zu Ihrer eigenen Freude. Preis geb. S 2.50, brosch. S 2.— plus 20 Groschen Porto. Europäischer Verlag, Wien, IX., Rögerg. 6.

Ab 16. November 1936 Ausstellung von Briefumschlägen aus aller Welt im Int. Esp.-Museum, Wien, I., Neue Burg (9 bis 12, 15 bis 18 Uhr). Freier Einritt.

Sakludo.

S-ro René Deckers, Brazilujo, proponas en Bulteno de ISAE. jenajn fakesprimojn:

reĝo König damo Dame Turm turo Laufer leŭtenanto kavaliro Springer soldato Bauer blankaj weiß schwarz nigraj Schlag bato nehme kaptas Schachgeben ŝakigo Roche rokiĝo matt mortinta nula patt forlasas lassen

Radio Wien.

Ciun lundon 15 h 35—16 h: Esperantokurso. 13. Nov. 22 h 40—22 h 50: Prelego "Je ĉiu sezono al Aŭstrio", 27. Nov "La Patrolanda Fronto kaj Nova Vivo".

Atentu!

Kartoj kun poŝta stampo "28. Univ. Kongreso de Esperanto Wien 1936" haveblaj kontraŭ 20 g (3 por resp. kup. poŝta).

Alvoko.

Ni petas niajn legantojn en eksterlando kaj tiujn, kiuj vojaĝis en fremdaj landoj, sendi al ni mallongajn skizojn pri interesaj popolkutimoj kaj moroj kaj tipaj stratfiguroj kun bildoj. Dankon!

Verbreitet die "Zweite Sprache",

sie soll in Cafés, Gasthäusern und bei Ihren Bekannten für

Esperanto werben!

Ab 16. November erscheint in 30 Wochenbriefen ein schriftlicher Esperantokurs; Preis mit Zusendung S 3.50 in Briefmarken an unsere Zeitung. Werbet hiefür Bekannte, die an Kursen nicht teilnehmen können!

Eigentümer, Herausgeber und verantwortlicher Redakteur: Hofrat Hugo Steiner, Bisamberg, Bundesstraße 154. — Druck: "Albrecht Dürer", Ges. m. b. H., Wien, VII., Bandgasse 28.

Die zweite Sprache für Alle

Deutscher Teil der Zeitschrift "Oesterreichischer Esperantist" Mitteilungsblatt für die Mitglieder des Oesterreichischen Esperanto-Bundes

Nr. 14

November 1936

Für Oesterreich jährlich mit Postzusendung, nur zu fünf Stück, S 2.50 in Briefmarken. — Schriftleiter: Hofrat Hugo Steiner, Wien, I., Neue Burg Konto bei der Postsparkasse D-12.826

Über unsere Bewegung.

Post. Die Esperanto-Postzeitung bringt einen Artikel über die österreichische Post, der auch dem Generaldirektor Steyskal übergeben wurde.

Vegetarische Bewegung. "Die Erneuerer der Ernährung", London, geben in ihrem Jahrbuche Vorschläge in verschiedenen

Sprachen, auch in Esperanto.

Frankreich. Die Herbstmesse in Marseille hat Plakate, Verschlußmarken mit Esperantotext zur Werbung neuerlich benützt. Sie korrespondiert in Esperanto.

Frankreich. "Le Journal d'Amiens" und "Le Progres de la Somme", Tageszeitungen von Amiens, veröffentlichen die

Esperanto-Radio-Sendungen.

Griechenland. Die Hochschule für Offiziersaspiranten der Gendarmerie in Athen hat einen Esperanto-Kurs eingerichtet. Die bedeutende Zeitung "Aneksartitos" in Athen veröffentlicht Esperanto-Kurs.

Italien. Die Konferenz des Italienischen Radioklubs hat die Einführung des Esperanto empfohlen, um für die drahtlose Telephonie die Sprachschranken über-

winden zu können.

Niederlande. Die berühmte Schule Werkplaats in Bilthoven hat Esperanto in ihren Unterrichtsplan aufgenommen.

Portugal. 70 Studenten des Polytechnikums besuchen von dieser Hochschule

eingerichtete Esperanto-Kurse.

Rumänien — Polen — Schweden. Die "Rumänisch-Polnisch-Schwedische Gesellschaft für Jungvolk" hat Esperanto für ihre Beziehungen eingeführt.

Spanien: Der Internationale Pressedienst in Barcelona hat eine Esperantoabteilung und versendet regelmäßig Nach-

richten.

Oesterreich. Wiener Messe hat auch zu seiner Herbstmesse schöne Prospekte in Esperanto herausgegeben.

Oesterreich. Das Warengroßhaus A. Gerngroß in Wien hat zur Herbstmesse Werbezettel in Esperanto verteilen lassen.

Esperanto-Kurs in Radio-Wien begann am 2. November um 15.35 bis 10 Uhr und wird jeden Montag zur selben Zeit fortgesetzt. Lehrer Hofrat Steiner.

Technische Hochschule in Wien. Vorlesungen über Esperanto von Lektor Prof.

Dr. Sirk.

"Reichspost": Allsonntags Esperanto-Kurs, begonnen am 11. Oktober.

"Das Kleine Volksblatt": Allsonntags Esperanto-Kurs, begonnen am 11. Oktober.

Esperanto-Kurs:

"Die Gerechtigkeit", jeden Donnerstag,

Beginn am 15. Oktober.

Amstetten. S-ano Biberauer mit Unterstützung des Volksbildungsvereines wirbt für Kurs.

Blumau. S-ano Buchgraber gründet eine Gruppe und wirbt für Kurs, Wurde Del. der IEL.

Braunau am Inn. Del. Salzlechner hat zur Werbung einen Schaukasten angebracht.

Omünd, Niederösterreich: Vortrag des Präsidenten Hofrat Steiner am 10. Oktober über Anregung unseres Pioniers Nowotny in Groß-Siegharts, veranstaltet von s-ano Hugo Waldhauser in Gmünd. Gruppe wird gegründet.

Gmünd. "Landzeitung" berichtete über Vor-

trag Hofrat Steiner in Gmünd.

Groß-Siegharts, Niederösterreich: Unser Pionier im Waldviertel, Nowotny, wird hier eine Gruppe gründen.

Grimmenstein. S-ano Schabata wirbt für

Kurs,

Hall in Tirol. Kurse f. Anf. u. Fortgeschr., gel. v. Dr. Karner, Innsbruck.

Innsbruck. Vortrag Dr. Blaas in der Urania, Kurse in Vorbereitung, Kurs mit Studierenden beginnt. Leiter Dr. Karner.

Krems. "Landzeitung" schrieb über Vortrag Hofrat Steiner in Waidhofen a. d. Th.

Krems, Anfängerkurs.

Das "Linzer Tagblatt" berichtete, daß anläßlich der Autorundfahrt von 250 Esperantisten durch Oesterreich zwei Linzerinnen in Dirndltracht den Gästen aus Frankreich die Stadt zeigten. Das Kostüm gefiel derart, daß die ganze Gruppe von 20 Franzosen in Linz 6 Lederhosen, 14 Dirndlkleider und 16 Hüte kaufte. Kaufleute, lernt Esperanto, es hilft auch euch!

Salzburg. Kurs, gel. v. Prof. Dr. Christanell. Schwaz in Tirol. 2 Kurse. Lehrer Dr. Karner. Telfs, Tirol. Kurs, geleitet von Chr. Wulz,

Innsbruck.

Voitsberg. Voitsberg-Köslacher Wochenblatt, langer Artikel von Schulrat Schöpfer über den 28. Esperanto-Weltkongreß.

Waidhofen a. d. Th., Niederösterreich: Vortrag des Präsidenten Hofrat Steiner am 11. Oktober über Veranlassung von s-ano Nowotny, Groß-Siegharts. Herr Haberl, Frau Pirchan und die anderen Mitglieder haben sich um die Veranstaltung verdient gemacht. Gruppe in Gründung. Anmeldungen an Haberl jr., Wäschegeschäft.

Esperantotressen in Waidhosen a. d. Th.: Am 20. September sand hier, einberusen von s-ano Nowotny, ein Esperantotressen statt, das einen sehr schönen Verlauf nahm und Esperantisten aus den verschiedensten Orten des Waldviertels vereinigte.

Wörgl. Kurs von Hans Steiner, Innsbruck. Besuch der Gruppen in Innsbruck, Salzburg und Linz durch den Präs. der AEA

am 28. und 29. Oktober.

Gottesdienst mit Esperanto-Predigt am 15. November um 10 Uhr, Wien, VI. Bezirk, Gumpendorserstraße 39.

E.-Verein "Danubio" feiert am 16. November in seinem Vereinslokal, Wien, IX., Alserstraße 63 a, seinen fünfundzwanzigjährigen Bestand. Alle Esperantisten sind eingeladen, daran teilzunehmen. Wir gratulieren! AEA., AE.

Esperanto-Klub, Wien. Jeden Dienstag ab 18.30 bis 22 Uhr in seinem Klubheim, I., Schauflergasse 6. Esp.-Kurs, Vorträge, Unterhaltung. Gäste willkommen!

Wien. Viena E.-Unio wird in nächster Zeit ihr neues Heim, IX., Löblichgasse 3,

beziehen.

Wien, Gaswerke. In der Direktion der Gaswerke Kurs, veranstaltet von s-ano Schlerka,

gel. v. Maria Fiedler.

Lehrerhausverein, Wien. E.-Kurs, nur mit Lehrern, beginnt in Wien, VIII., Josefsgasse Nr. 12 a, am 7. November. Leiter Regierungsrat Stengel.

Theatervorstellung am 5. Dezember: mit Zamenhof-Feier

3 Einakter: "Frühere Verhältnisse" von Nestroy, "Ein Heiratsantrag" von Tschechow, "Brüderlein fein". Musik von Leo Fall.

Preise der Sitzplätze: S 1.—, 1.50, 2.— 2.50 und S 3.— plus Steuer 4%. (4 bis 12 Groschen).

Bestellen Sie bald die Karten, deren Ausgabe Mitte November im E.-Museum erfolgt.

"Frühere Verhältnisse" in Buchform, Preis 60 g (1 resp. Kup.) mit Zusendung.

Wien, Polizeischule. 2 Kurse, gel. v. Hofrat Steiner.

Wien, Postkurs, gel. v. Hauptdel. der IEL Gustav Weber.

"Frohe Kindheit", Wien, XVII., Beheimgasse 74, Kurs begonnen. Regierungsrat Stengel.

Esperanto-Kurse in Wien in den Schulen:
I., Renngasse 20 (Montag von 18 bis 20 Uhr), in allen anderen von 19 bis 21 Uhr: IX., Glasergasse 8 (Montag); XIII., Märzstraße 70 (Knaben, Mittwoch); XVII., Geblergasse 31 (Knaben, Donnerstag); XVIII., Cottagegasse 17 (Dienstag), beginnend mit 9. November. Die erste Stunde ist Probestunde, es können daher die von Ihnen noch Geworbenen auch in der zweiten Stunde eintreten! Werbet!

Honorigo:

Prof. Albrecht Mathiaschek en Hallein ricevis de la Statprezidanto la titolon "Stud-konsilisto". Ni kore gratulas! AEA. AE.

Gratulon al ges-anoj Josef kaj Anna Plomer, nask. Schüller, en Krems. AEA.

Gratulon al ges-roj Anton Tempus kaj Antonie, nask. Listner, en Afritz-St. Veit, okaze de ilia geedziĝo.

Das Lehrbuch "Freude durch Esperanto". Preis S 2.— plus 20 g Porto, wird im Radiokurs benützt. Sehr geeignet für Selbstunterricht.

"Der Oesterreichische Esperantist."

Aus dem Inhalt der Nummer 11:

Olympiade in Berlin. Interview mit Wilhelm Kienzl. Das Holmobiliendepot. "Frühere Verhältnisse" von Raimund. "Es wird ein Wein sein..." Interessantes aus aller Welt. Korrespondenzadressen.